

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.

Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház

Füßy József könyvkereskedése

Az államtisztviselők adóssága.

— május 17.

(R.) Szegény ország vagyunk. Kereskedelmünk és iparunk zsenge gyermekkorát éli. Nem csoda, ha a latiner osztály tultengő és akinek csak némi kvalifikációja van, az mind közhivatalnok akar lenni.

Ha egy állás megüresedik, a ministerek jobban félnek mint a kabinetválságtól, mert kezdődik a protegalás és kilincselés és egyesek ebben valóságos rekordot érnek el. Ha szükséges, akár az eget is megostromolják néhány ajánló sorért és szóért.

Pedig az államtisztviselőink az összes nyugoti államok között a legszegényebben vannak honorálva.

A hivatalnoki lajtorja egyik lépésőjét a másiktól igen nagy távolság választja el és nem egy tisztviselő itt hagyja az árnyékvilágot anélkül, hogy a lajtorjának csak a középső fokáig is eljuthatna. Fizetésük majdnem semmi, de ez legalább biztos.

És ez a „biztos“ szó a csábító, melyen kapaszzkodnak az emberek. A monarchia másik államában már kétszer rendezték a tisztviselők fizetését és most készülnek a harmadik fizetés javításra, míg nálunk a tervben vett első rendezés sincs véglegesen szabályozva.

Enyhítő körülmény erre nézve, hogy kedvezőtlen politikai helyzetünk mindenre bénító hatással volt és fejlődésünket akadályozta. A drágaság azonban folyton emelkedett és a gyerekek ruházatát, élelmét, tandíját stb. mégis csak elő kellett teremteni, mert a politika és közjog egyiket sem fedezi.

A köztisztviselők javadalmazása ma már elsőrendő szociális kérdés, melyet mielőbb meg kell oldani. Közgazdasági szempontból az egész országra nézve előnyös lesz, mert a hivatalnok a legjobb hazai fogyasztó, pénzét itthon költi el és a neki adott fizetés az utolsó fillérig visszavándorol az adózó polgár zsebébe.

Szinte csodálatos, hogy közigaz-

gatásunk a jelen viszonyok mellett is oly mintaszerűen példás, pontos, gyors és megbízható. Csodálatos azért, mert köztudomásu, hogy az ország közgondjait és bajait csak az láthatja el jól, akinek nincsenek egyéni gondjai és bajai. Szterényi közlekedésügyi államtitkár Brassóban programbeszéde alkalmával foglalkozott a tisztviselő kérdéssel és ez alkalommal említette, hogy az államhivatalnokok adóssága 35—40 millió koronát tuhaladja.

Rettenetes nagy összeg. Egy kisebb állam egész évi budgetje kikerül belőle. Az uzsorakamatra dolgozó koronásszövetkezetek mind a szegény tisztviselő véréből táplálkozik, úgy óhajtanak tehát a közhivatalnokon segíteni, hogy az adósságaikat kifizetik, illetve convertálják. Ez az eljárás legalább is félmunka vagy még annál is rosszabb.

Azzal az egy-két kisebb perccenttel nem lesz könnyebb a teher, mert a convertált adósságot is fizetni kell. Ez nem egyéb, mint mikor a vízbe-

TÁRCZA.

Bocskay és a hajduk.

— A „Marosujvár és Vidéke“ eredeti tárczája. —
Írta: Lovassy Andor.

Mint a sebesszárnyu sólyom a fellegek közé, visszazáll a lelkem a délibábot ringató bihari síkságra, a Sárret ingoványai közé, a szabad hajdúfészekbe, hol lápok szövényei közé épített földvárakon és őrhalmok tetején egykor, régen, századokkal ezelőtt, vad, szilaj harezos nép őrködött feletted, kiomló honfi vérrrel megszentelt magyar szabadság.

Látom a kerek várat formátlan bástyaival, zegzugos, rejtélyes, földalatti utjaival, hallom megharsanni a tárogaót s feltünik előttem a hajduság győzhetlen vezére Bocskay István.

Mi volt a hajdu? Ki tudná ma jellemezni ezt a vérszomjas, csatangoló, no-

mád népei? A német írók, sőt még Ulászló decretuma is azt állítja róluk, hogy rablott holmiból élő, munkátlan, lehűtő népesség volt; egyedüli vagyonuk az a rozsdás kard, vagy szeges aczél buzogány, melyvel öltek és gyilkoltak s a mohácsi vész után sorra dulták fel a nemesi kuriákat és ostromolták meg a gyöngébb várakat.

Bocskay István volt az első, a ki felismerte ennek a szilaj és bátor népnek az erényeit, hadi érdemeit. Bocskay István látott először a lelkébe a hajduságnak és ő volt az, a ki ezeket a szabadságért élő vitézeket letelepítette, nekik földet és nemesi kiváltságokat adott.

És ez a nép oda tapadt a földhöz, mely kenyerét megtermelte, mely hazája, sasfészke, otthona lett.

A Bocskay emléke, a donációkat osztogató nagy fejedelem neve évszázadokon keresztül fényesen világol a hajduivadékok lelkében, szívében.

A Rákóczyak, Bethlenek és a Kosuth Lajos nevétől ma is átmelegszik a

vére mindeniknek, de lelkének minden büszkesége, tradícióinak legigazabb gyöngye Bocskay István.

Kilencezer család volt, melyet a dicső fejedelem, a bécsi béke szerzője, letelepített nagy Biharországban, melyhez akkor még Hajdúvármegye is tartozott; kilencezer család ivadéki küzdöttek évtizedeken át törökkel, némettel, cseh és morva zsoldosok hordáival; kilencezer hajdu utódai őrzik a szent hagyományokat és az apák szájról-szájra adják az ivadékoknak s azok legelésző nyájuk mellett egymásnak regélik, egymásnak mesélik, hogy ki volt Bocskay István?

*

1610-ben egy czimert ajándékozott a nagy fejedelem Kölesér városának, egy sas viaskodik egy oroszlánal; a sas a németet, az oroszlán a magyar nemzetet ábrázolja. Ez a czimer, ez a szent ereklye, rettenetes veszedelme volt nemzetünk ellenségeinek, mert midőn felzudult a vihar és megdördültek az ágyuk, az oroszlán

Sirolin

Emeli az érvényet és a testvért, megadja a köhögést, vándorlást, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára árcenkint 4—korona.

fult embernek egy szál szalmaszálát dobunk, azt hiszi, hogy az megmenti, pedig még jobban elmerül, mert a szalmaszál is nyomja lefelé. Hiszen a tisztviselőnek a legnagyobb veszedelme az adóság, melyet ha egyszer megismert, sohasem szabadul meg tőle, Nem arra kell tehát törekedni, hogy ezt előmozdítsuk, hanem, hogy erről leszoktassuk.

És nemcsak azoknak szükséges a segítség, akiknek a fizetése meg van terhelve, sőt ha választani kell akkor inkább megérdemlik ama tisztviselők, akik erős akarattal és nélkülözés árán is ellenállni tudnak és fizetésüket nem terheli lefoglalás. Mert ha ezeken nem segítünk, akkor ők is oda jutnak, ahol társaik megrekedtek, már pedig az állam nem vállalkozhatik arra, hogy saját alkalmazottjainak legyen a kölesön intézete. Az újabb, illetve convertált adóság csak momentán szükség segítség, már pedig a tisztviselői javadalmasítás rendezésének kérdése megérett az elodáztatlan gyökeres szabályozásra, ami azt jelenti, tudásának, állásának, minőségének és a mai viszonyoknak megfelelően kell őket honorálni és akkor mentesek lesznek a régi és új adóságcsinálástól. Az államtisztviselői kar a gerincze a művelt magyar középosztály-

nak, nem szabad engedni, hogy elpusztuljon s adóságba merüljön.

Az államtisztviselő töltse be ambícióval hivatását, állására legyen büszke, ne érhesse őt még távolról se vád, mert egészséges közigazgatás és administratio csak így képzelhető el és így maradhat fenn.

Nemzetiségek.

— május 17.

Alsófehérvármegyében tudvalevőleg két kerületben léptek fel nemzetiségi jelöltek, kiknek megválasztása érdekében veszedelmes és féktelen agitációt fejtek ki.

A nemzetiségi politikának mindig az igazságtalan gyűlölet tultengése volt a főbűne. A nemzetiségeknek lehetnek panaszaik, de azon állításuk, mintha a magyar állam szervezete az ő mindenképp való elnyomásukra törekednék, általában nem felel meg a valóságnak. Létező törvényeink a legeklatásabb bizonyítékai ennek. Elég, ha a sok közül csak az ugynevezett nemzetiségi törvényre mutatunk rá.

A legnagyobb foku igazságtalanság és hálátlanság a nemzetiségektől, midőn azt állítják, hogy a magyar politika főiránya az ő letérésük, ez az ő állításuk merő tévedés, hisz szerencsétlen közjogi viszonyaink következtében maga a magyar nemzeti irány sokkal kevesebb méltánylásra talál magukban az állami intézményekben, mint a nemzetiségeknek külön aspiráció.

Igen, a magyar alkotmányosság sokkal nagyobb szabadságot, sokkal nagyobb teret adott és ad nekik, ha a magyar állameszme tiszteletében akarják művelni kulturális érzékeiket, mint annak idejében az osztrák hatalom részéről részesültek, amely mindenhol csak germanizálni akart, ahol megvetette a lábát.

Ezért a nemzetiségeknek felel kell ocsudniuk a magyarok ellen mesterségesen szított s táplált gyűlöletükből és a magyar állameszme szolgálatába kell nekik is szegődniök, különben e hazza földjén nem lesz, mert nem lehet boldogulásuk.

A Szent István koronájában megtestesített magyar állameszme, aminthogy erősnek bizonyult az osztrák hatalommal szemben, kell hogy velök is sikerrel birkózzék meg. Ezt követeli a magyar állam létérdeke.

A magyar alkotmányos szabadság éltető melege vonja be tehát a nemzetiségeket is a magyar hazza szeretetébe!

Értsék meg végre a nemzetiségi polgárok is a történelmi állameszmet és ne hagyják magukat többé félrevezettetni a lelketlen izgatóktól. Legyenek róla meggyőződve, hogy a ki a magyar nemzethez tartozónak vallja magát, annak mindig nyitva lesz az út az alkotmányosságban való érvényesülésre. Szakitva minden idegen törekvéssel, lássák be végre, hogy egyedül csakis a magyar szent korona oltalma alatt boldogulhatnak és hogy aki elszakad a politikai nemzet testétől, az maga magát rántja romlásba.

mindig bátran szembeszállott a kapzsi madárral, megmutatta az erejét, megtépte a tollát és testébe vágta a körmeit, ezt a czimert s vele ugyanazokat a hagyományokat örökölték és őrizték a szalontai hajduk, kik a köleséri földsánczok és palánkák közül a megerősített, tornyos váru Szalontára költöztek át, de a Rákóczy szabadságharc leveretése után 1762-ben a császári biztos, az Eszterházyak szolgálékü mindenese, Jeszenák János, Szalonta piacán törette szét az oroszlanos czimeres pecsétet és hozott helyette egy másikat, egy szelid jámbor terebélyes fát, melyen egy galamb a béke olajágát tartja. Vérrel és könnyel áztatott olajágon, melynek árnyékában nem tud pihenni most sem, az oroszlan, a szabad hajduk ivadéka.

Kis-Maria városa örzi most is legélénkebbül a Bocskay-kor szent emlékeit, fonséges nagy hagyományait. A városüzának tanácskozási termében ott van a nagy fejedelem arczképe, ott őrzik a régi hajdu zászlónak foszlányos, de dicsőséges rongyait. Még ezelőtt 15-20 évvel a mariai nemesek nem akarták respektálni a törvényt, nem a megyei statutumokat, ők nem fizettek vámot, sem a váradi so-

rompónál, sem a pocsaji hidnál, hiszen nekik Bocskay Istvántól pecsétes levelük van, melyben megvagyon írva, hogy a hjduság szabadon kelhet, járhat szerte az egész országban.

Mariai embert nem lehet a képviselőválasztásokon megvásárolni, megvesztegetni pénzzel, a mariai ember csak borozás közben nyitja meg a szívet, lelkét, ha aztán azt oda ígérte, parolát adott reá, akkor csókkal pecsételi meg a vásárt, mert nemes ember így szokott pecsételni.

Egyszer Illéssy János öméltósága, a kunok kapitánya, Ófelsége arany kulcsos vitéze, Kisujszállásról atyafi látogatóba indult Szalontára, a Lovassy familiához. Fullajtárosan, váltott forsponton utazott. Mindenfelé futárok jártak előre és rendelték meg a biráknak, hogy jó öt lovat, ekhós szekeret rendeljenek a nagy ur számára.

A mariai birónak is megjött a szigoru parancsolat. Meg is érkezett Pocsaj felől a kunkapitány öméltósága.

— Na van-e forspont biró uram? kérdező a falu fejt.

— Van istádom, szolt a biró és sebes vágatva a városháza elé robogott öt szürke számár, egy fakó szekérbe fogva.

Illéssy János a süvegéhez kapott és ráförmedt a biróra: na ezért megbotoztatom kendet, hogy így csuffá tett.

— Botoztatja bizony az ur a szegletesfejü kun parasztjait, nem pedig minket, Bocskay nemeseit, a kiknek nem parancsolhatja meg, hogy szamarat fogjanak-e a szekér elé, vagy lovat.

Ezzel ott hagyta a mérges biró a kunkapitányt, a ki gyalog koczogott el a szomszéd községig, a hol már nem laktak büszke hajduk, Bocskay nemesei.

Igen érdekes az a fakó, füstös könyv is, melyet nem rég a kezeim között forgattam. A XVIII-ik században írta valami Jakabus Chorebo, Hórebhegyi Jakab, becsületes magyar nevéen Sinay Jakab. Ebben a könyvben jól emlékszem benne volt a Bocskay István fejedelem végrendelete s a végrendeletben 300 tallért rendel kiadni a „hajduk Királya” egy kerekiben lakó öreg asszonynak. Azt írja, hogy ezzel ő tartozik az özvegy menyeeskének, de én azt hiszem, ez inkább olyan kiérdemelt szerelmi bánatpénz volt; mert az erdélyi fejedelmeknek kalandos és veszett hire volt Biharban.

Többek között Báthory Gábor egyszerre két asszonnyal élte világát a Püspök

FÜSSY JÓZSEF

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TORDÁN:

Községi, Körjegyzői, Iskolai, Lelkészi nyomtatványok állandóan raktáron kaphatók.

Falragasok, Eljegyzési kártyák, Esküvői és Béli meghívók 3-4 színben nyomtatva, Levélpírok, Borítékok a legszébb kivitelben azonnal készíttetnek.

Bocskay ünnepély.

A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye egyházi értekezlete ez évi rendes közgyűlését és ezzel együtt Bocskay ünnepélyét, folyó hó 13-án városunkban tartotta meg.

Az ünnepély méltóságteljesen folyt le, felejthetetlen emlékeket hagyván azok szívében, a kik az ünnepélyen jelen lehettek. Az ünnepély lefolyásáról egyebekben tudósítónk a következőkben számol be.

Vasárnap reggel már a kora délelőtti órákban ellepte az ev. ref. templom környékét az érdeklődő közönség úgy anyyira, hogy félni lehetett, hogy a templom nem képes befogadni az összes hallgatóságot. Ugy is volt, mert 1/2 10 órakor, mikor a templom ajtó felnyitott a közönség csaknem ostrom alá fogta a templomot s minden talpalatnyi helyért úgyszólván küzdeni kellett. Az isteni tisztelet délelőtt 10 órakor a gyülekezet énekével vette kezdetét; utánna a helybeli férfi-dalkar énekelt el a „Szózat“-ot, melynek elhangzása után Ferencz Samu marosdécsei lelkész lépett a szószékre s magas szárnyalású imájával elragadta az ájtatos gyülekezetet. Ima után ismét a dalkar énekelt, melynek végeztével Jancsó Sándor nagyenyedi lelkész tartott ünnepi beszédet. Jancsó Sándor nagyhatású beszédét méltóképen nem is tudnánk jellemezni, mert aki azt hallotta, soha sem fogja elfelejteni. Remélhetőleg ezen beszédet nagytiszteletű Jancsó Sándor kegyes beleegyezésével egész terjedelmében is közölhetni fogjuk lapunkban. Beszéd végeztével a gyülekezet elénekelt „Erős várunk nekünk az Isten“ kezdetű egyházi éneket s ezzel az istentisztelet be is fejeződött.

fürdő hévízében, árnyas lombos tölgyfa erdejében, meg is adta az árát, ott is hagyta a fogát.

De hát az erdélyi embernek ma sem igen lehet ezen a téren hinni; olyanok, mint az Azrák, a kik szeretnek, fizetnek és meghalnak . . . *

Bocskay István is fizetett, de csak halála után. Kinos, rettenetes volt a halála. Szívujja és vízi betegsége volt és midőn rettenetes fájalmától végre megváltotta a halál, a hajduság nem tudott belenyugodni abba, hogy Bocskay István nem a harcmezőn, nem karddal a kezében, hanem ágyban párnák között halt meg, mint valami sigolyás vén asszony.

Az árboczfá nem dőlhetett ki magától, azt valami titkos örlő szu ölte meg; az az oroszlan nem pusztulhatott el a vasrostélyos ketreczben, nyavalyáson, nyögve, sorvadva, azt a vitéz, nagy embert elpusztította, eltette a német és csakugyan a sánda gyanu sziszegni kezdett: dicső urunkat, nagy fejedelmünket megmérgezte a saját kanczellárja Kátay Mihály uram.

Szegény Kátay uram, hiába szabadkozott, hasztalan védekezett, a dajdu katonák meglánczolták, vasravérték, kegyetlenül megtorturázták s midőn a megátalkodott ember nem vallott semmit, a kas-

Ezek után kezdetét vette a közgyűlés. A közgyűlést Veress Károly egyházi elnök nyitotta meg lelkes beszéddel és indítványa folytán Ferencz Sámuel imáját és Jancsó Sándor ünnepi beszédét egész terjedelmében jegyzőkönyvileg megörökíteni elhatározták, kimondta ugyanakkor a közgyűlés, hogy az elnöki megnyitó beszéd is vétessék egészében jegyzőkönyvre, a melyhez közgyűlés egyhanguleg hozzájárult

Felolvasták és hitelesítették a mult közgyűlés jegyzőkönyvét, minek megtörténte után Roska Sándor számtiszt elszavalta Rácz Mihály „Munkára fel“ című remek költeményét. Roska szavallatát a hallgatóság zúgó tapsviharral jutalmazta.

Ezután egy énekszám következett, melyet Derzsi Jenő állami tanító vezetésével az iskola növendékei adtak elő. A közgyűlés 5. pontja Lovassy Andor torda-aranyosvármegyei főjegyző felolvasása volt. Lovassy felolvasását nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság; a felolvasást tárczarovatunkban egész terjedelmében közöljük. Felolvasás után Sallak Lila tanítónő szavalta el Várady Antal „Az Úr ítélt“ című költeményét a hallgatóság osztatlan tetszése mellett.

Felolvastattak még a számadások, melyek tudomásul vétettek s jóváhagyattak, a közönség között koszorúfüzeteket osztottak ki. A közgyűlést a férfi dalkar éneke zárta be. Itt említjük meg, hogy az összes dalszámokat Muzsik Jakab karnagy fáradságot nem ismerő buzgalommal rövid idő alatt tanította be a dalkar tagjaival, s dalkarunk megmutatta, hogy erős akarattal mit lehet elérni. Az összes énekszámok a legsikerültebbül adattak elő, s fel is használjuk az alkalmat, hogy a

sai piacon, — mint az irás mondja — „vagdalták vala őt diribrul, darabra.“

Azután testét négyfelé metszették, a város négy kapujára szegezték.

Igy bűnhődött az, a ki átkozott kezével mérget kevert az ételébe és elpusztította a vitéz kurucz királyt.

Három század viharzott át azóta, az Alföld kalászos, mezőin, a Sárrét nádtermő rétein, a Hortobágy rónáin, a bihari és a csatári hegy borágas oldalán. A sasfészek tornyai összeomlottak, az őrhalmok lesüppedtek, törpébbek lettek, az ingoványok és széles lápok kiszáradtak; hápogó vad rucza, kanalas gém, ezüstös kócsag nem rak többé fészket a száradó zsombékok tövén; az erdőket is kiirtották, farkas nem tanyázik az iszalagos és vadkomlós berkekben, madár sem danol, gerlicze sem bug az árnyas lombok között, elmúlt, elenyészett, örökre letűnt a dicső lovagkor, a vitézi erények kora; ekét és kaszát kovácsoltak az ősi fringiók aczéljából, de az unokák szívéből nem tudta kiirtani, az unokák lelkéből nem tudta kitörölni az idő a letűnt napok fönséges, nagy hagyományait, azokat a legendákat, melyek firólfira szállnak s a melyek vitézi tetteit, fejedelmi erényeit magasztalják Bocskay Istvánnak.

közreműködő dalkar tagjainak és annak élén Muzsik Jakab karnagynak őszinte köszönetet mondjunk.

Közgyűlés végeztével a kincstári vendéglőben társas ebéd volt, melyen megjelentek vendégeink teljes számban és társadalmunk színe java mintegy 80-an. A jó kedvet Káló Géza nagyenyedi cigányprimás bandája emelte. A második fogás után felállott Szabó Albert m. kir. bányafőmérnök, egyház községünk főgondnoka s a vendégekre üritette poharát, ezzel aztán fel is nyitak a pohárköszöntők zsilipjei. Veress Károly a világi egyháztagokra s ezek között első helyen gróf Bethlen Sándorra, Lovassy Andor Jancsó Lajos esperesre, Jancsó esperes Lovassy Andorra, Jancsó Sándor Veress Károly elnökre, Egerházy Lajos uj-tordai pap Marosujvár közönségére, Szabó Ferencz dellői pap Jancsó Sándorra, Péter Antal Ferencz Sámuelre, Tunyogi János Szabó Albertre, Papp István a marosujvári dalkarra és Muzsik Jakab karnagyra, Boér János a közigazgatásra és annak fejére Bőjthe Kálmánra, a főbányahivatalra és a társaságra, Ferencz Samu a marosujvári tantestületre, Veress Károly Szabó Albertre, Szabó Albert a lelkészekre, Nagy Mózes ó-tordai pap a különböző felekezetekre, Jancsó Lajos esperes a polgárookra, Jancsó Sándor, Szabó Albert, Magyar Mihály és dr Jancsó Ödönre, Boér János Jancsó Sándorra, Jancsó Sándor Lovassy Andorra, Tunyogi János gróf Bethlen Sándorra, Horváth Mihály a nagy érdemű emberekre, gróf Bethlen Sándor a barátságra, Lovassy Andor Marosujvár és Vidéke Szerkesztőségére üritett poharat. A társaság a késő estéli órákig együtt maradt.

Klein Endre vendéglős konyhájáról is elismeréssel szólhatunk, s a kiszolgálás is teljesen kifogástalan volt úgy, hogy a vendégek is nagyon megvoltak vele elégedve amit e helyen is készségesen elismerünk.

Kronika.

Bevonva már a lobogók,
A harczi lárma elpihent,
Megvannak im, a honatyák,
És meg van már a parlament.

Néhány nap mulva Bécs felől
Egy gyorsvonat robogva száll,
Oly rég járt erre! Szint' esoda,
Hogy mégis csak idetalál.

S hogy hosszú kinos árvaság,
Oly hosszú néma csönd után
Éleltre pezsdül odafent
A fényes várkastély, Budán.

És elvonul egy ragyogó,
Győzelmes, daliás csapat,
Hogy szinte reng az ősi vár
Dübörgő lépteik alatt.

Zsinóros dolmányuk feszül,
És oldalukon szablya van,

Női kézi táskák, derékövek, dohány és szivartárcák, óraláncok, sétabotok,

gummi labdák és különféle disztárgyak nagy választékban
kapható Füssy József (ezelőtt Harmath J.) könyv- és papirkereskedésében Tordán.

Kucsomájuk kócsagján a nap
Megesillog, a mint átsuhan.

Oh, milyen ragyogó e kép,
Mily csodaszép, elbűvölő!
Régen letűnt, nagy és dicső
Napokra emlékeztető!

Emlékek, álmok, tünt idők,
Oh váljatok valóra mind,
Hogy a magyar, mint hajdanán,
Hazáján ur legyen mgint!

Fenő.

HIREK.

Értesítés. A marosujvári sósgyógyfürdőknek uri és női gőzfürdője kazántisztítás miatt május hó 21, 22 és 23-ik napjain zárva lesz. A fürdőgondnok.

Képviselő választók névjegyzéke. A képviselő választók 1907. évi névjegyzéke május hó 25-éig a község házában közszemlére van kitéve, a hol az a hivatalos órák alatt megtekinthető és az esetleges felszólamlások is megtehetőek.

— **Felnőttek tanítása.** Jovián Antal, a marosujvári állami elemi népiskola dérék igazgatója a tanítás, nevelés és a kultúra ügyét minden alkalommal oly sok oldalulag szolgálta és szolgálja, hogy azt rövidesen és e közlemény keretén belül úgy sem volnánk képesek felsorolni. A legutóbbi nemes elhatározásáról akarunk ez alkalommal megemlékezni. Jovián igazgató azt a célt tűzte ki feladatául, hogy az iskolai nagy szünet alatt, mindazon bányamunkásokat, a kiknek nem adatott meg, hogy annak idején irni és olvasni megtanuljanak: minden díj nélkül most irni és olvasni megtanítsa. Mily nemes és önzetlen cél vezet Jovián igazgató urat akkor, a mikor feláldozza pihenésre alkalmas idejét csak hogy megadhassa a lehetőségét annak, hogy az azt keresők a tudás áldásában részesülhessenek. Jovián igazgató ezen elhatározása nem szorul külön dicséretre, mert a nemes tett magamagát dicséri.

— **A hátralékos adók befizetése.** A nemzeti ellentállás avatag jelszavát a vele párosultan jelentkező s a magyarnak fellelte kellemesen hangzó adómehtagadás igen népszerűvé tette a bérczes hazában. Ám az eldorádói állapotoknak hamarosan vége szakad s nemsokára beköszönt a normális rend és megérkezik az adófizetés nem várt órája is. Az új kormány e kellemetlen köteletség elviselését minden magyarra kellemessé igyekszik tenni s ez okból olyan feltételeket szab, a melyek jelentékeny könnyebbséget teremtenek a súlyos adóterhet viselő közönség részére. A kormánynak ezek a tervei: Az 1904. évi adó, minthogy akkor ex-lex nem volt, — feltétlenül bőfizetendő. Az 1905. és 1906. évi adó tekintetében azonban már jelentékeny részletfizetési kedvezményt engednek az adózó polgárságnak. Ám ezt a részletfizetési kedvezményt csak az veheti igénybe, aki az 1904. évi adót már befizette. A kedvezmény megadásáért a m. kir. pénzügyigazgatóságokhoz kell kérvényt

beadni. A pénzügyigazgatóságnak esetleges mehtagadó határozatai ellen a pénzügyminiszterhez lehet felebbezni, a ki végérvényesen dönt a kedvezmény kérdésében, amelynek azonban — ismételjük — első feltétele, hogy a kérelmező az 1904. évi adóval hátralékban ne legyen.

— **A sajtóiroda új főnöke.** A miniszterelnöki új sajtóiroda főnöke, Vészi József utóda Ábrányi Kornél lett, az országos nevű publicista, a „Pesti Napló“-nak évtizedeken át volt főszerkesztője, a ki hosszú ideig helyet foglalt a törvényhozásban is.

— **Térzene.** A bányász-zenekar ma a báncai sétaterén térzenét tart a következő műsorral: 1. Saroch: Dormus induló, 2. Suppé: Paraszt és költő, nyitány, 3. Richárd: A Venus barlangban, keringő, 4. Krall: Rövid zenei jegyzetek, 5. Muzsik: Dalbokréta. Magyar dalok, 6. Herfurt: Jó éjszakát, szerenád, 7. Müller: Mária Valeria induló.

— **Czukrázda Marosujvárt.** Lapunk múlt számában megjelent fenti czim alatti cikkünkre, Klein Endre urtól, a kinestári nagy vendéglő bérlőjétől azt az értesítést vettük, hogy nála a legkényesebb igényeket is kielégítő czukrázati dolgokat, mindennemű tésztaikat és fagyaltokat a legközelebbi időn belül bármily mennyiségben fog lehetni kapni. Mindenesetre csak örömmel hozzuk ezt az értesítést a nagyérdemű közönség tudomására, mert Marosujvár intelligenciája oly nagy — nem is számítva a nyáron itt időző nagyszámú fürdővendégeket — hogy egy czukrázda létesítése feltétlenül szükséges s így Klein Endre ur igazán jó szolgálatot tesz ezzel Marosujvár közönségének.

— **Bányalátogatók.** E hó 12-én a marosvásárhelyi ev. ref. kollegium növendékei tanáraikkal és Csiky Lajos igazgató vezetésével meglátogatták országos hírsóbányánkat. A tanuló ifjuság nagy érdeklődéssel tekintette meg a sóbányát és Marosujvár egyéb látni valóit. Bányalátogatás után a tanuló ifjuság meglátogatta gróf Teleky Ádám felsőujvári kastélyát, a hol a vendégszerető gazda az ifjuságot villásreggelivel megvendégelte. Az ifjuság a délutáni vonattal és egy szép nap emlékével visszautazott Marosvásárhelyre.

— **Szász József alispán meghurczolása.** Egyes fővárosi és vidéki lapok a magyarigeni és alvinczi választásokból kifolyólag valóságos hajszát indítottak vármegyénk alispánja ellen. Az alispán ur nem szorul a mi védelmünkre; miután azonban egyik-másik lap a marosujvári választást is érinti, az igazság kedvéért, ki kell jelentenünk, hogy az itteni közigazgatási hatóság a választás egész időtartama alatt a legtisztelietreméltób pártatlanságot tanusította. Ez megezáfolthatatlan tény, amiről a küzdött pártok mindegyike tanuságot tehet.

— **Erdélyi pénzhamisítók letartóztatása.** A néhány hónap előtt felfedezett erdélyi nagy pénzhamisítások tettesei közül huszonnyolczan ülnek már a kolozsvári kir. törvényszék börtönében. A veszedelmes társaság tegnap reggel két új taggal szaporodott meg. Ezt a két új pénzhamisítót tegnap tartóztatták le. A pénzhamisító banda, melynek a fejei Pásztohy Aladár

maros-esapói földbirtokos és Balla József tordaaranyosmegyei hivatalnok, még így sem teljes, mert bizonyos, hogy tagjai közül sokan vannak olyanok, akikre az igazságszolgáltatás még nem tudta rátenni a kezét. Az egész Erdélyt elárasztó pénzhamisítás ügyében megindított nyomozás ugyanis eddig nem sok eredményre vezetett. A nyomozás főcélja volt a bankprések megtalálása, amelyeket a börtönben ülő 28 vádlott vallomása alapján az Aranyos és Maros folyók mentén fekvő falvakban kerestek, de nem találtak meg. A főbűnös különben vallomása során többször félre akarta vezetni a nyomozó hatóságokat.

— **Vizvezeték a legelőn.** Egy igen üdvös cselekedetet köszönhetünk a főbányahivatalnak; azt tudni-illik, hogy a legelőn vizvezetékét létesített. A nagy költséget okozó munkálattal nagyon segítve van Marosujvár marhatartó közönségén, mert a mint tudvalévő, eddig a legelőtől pár kilométerre levő Maros-folyóra hajtották le a csordát itatás végett az óriási hőségben s ebből sokféle baja támadt az állatoknak. Most már kényelmesen megítható a marha állomány anélkül, hogy a hosszú és fáradságos utat megkellene tennie s mindenesetre az a csekély fizettség többletet, a mi a vizvezeték létesítésért, fizetendő, mindenki kész örömmel fizeti.

— **Halálozás.** A köztisztelőben és becsülésben álló Virág családot súlyos veszteség érte, ugyanis a folyó év és hó 13-án Virág Irén elhalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Virág Tamásné született Szentpéteri Teréz, mint édes anyja és az alólírt rokonság nevében is fájdalomtelt szívvvel tudatja, forrón szeretett leánya, testvérük és rokonuk Virág Irén 1906. évi május hó 13-án eate 10 órakor életének 37-ik évében, kinos szenvedés és a haldoklók szentességének felvétele után Kolozsvárt történt elhunytát. Megboldogult hült tetemének beszentelése után Marosujvárt 1906. évi május 15-én d. u. 4 órakor a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint fognak a marosujvári temetőbe örök nyugalomra helyezni. Lelkéért az engesztelő szent mise a marosujvári plébánia templomban 1906. május hó 16-án d. e. 10 órakor fog az Egek urának bemutatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Kolozsvárt, Marosujvárt, 1906. május hó 14. Özv. Bogdánffi Deodátné szül. Szentpéteri Katalin, özv. Gajzágó Istvánné szül. Virág Eszter és fiai mint nagynénjei. Virág Antal nagybátyja. Virág Teréz és férje Páncotzki Ferenc és leányuk Ilona, Virág János, mint az elhunyt testvérei és sógora.

— **Szerencsétlenül járt bányász.** A mint tordai levelezőnk írja, ott e hó 11-én szombaton Dulló Márton bányász munkaközben szerencsétlenül járt. Nevezett munkás a sószállítás körül foglalatostkodott a mikor is a málhából egy darab só kiesett és épen Dulló karjára úgy, hogy nevezett jobb alkarja rögtön eltört.

— **Szubvencionált apa.** Szinte hihetetlennek látszó, de mindenesetre pártatlanul álló familia él Ilenczfalva községben. Székely Zsigmond államilag évi

240 koronával szubvencionált és a király által arany érdemkeresztrel kitüntetett hazafi a család feje, a ki e bérczes hazában egyedül dicsekszik azzal, hogy 48 élő gyermek atyja. A családi örömeiből alaposan kivette a részét a ma 51 éves ember, aki négyszer esküdt örök hűséget és négy felesége összesen 52 gyermekkel ajándékozta meg. Az 52 gyermek közül 4 elhalt és 48, azaz negyvennyolc él. A legutóbb született két gyermekét, tekintettel nagyszámu családjára, a nagyváradai gyermek-menházba helyezték el. A 48 gyermek közül 31 fiugyermek és 17 leány.

— **Ellopták a zsebóráját.** A múlt héten Karsay Péter helybeli fodrásztól elloptak egy 56 korona értékű zsebórát. Habár a tolvaj megkerítésére a legszélesebb körű nyomozást indították meg a jeles gazember még eddig nem került hurokra.

— **Villám által agyonsújtott gyermekek.** Folyó hó 12-én délután a magyar-bükkösi határon 3 gyermek marhákat őrzött, a midőn egyszerre csak nagy zivatar támadt. A gyermekek az eső elől egy, a közelben levő fa alá menekültek, alig érhettek a fa alá mikor óriási dörgés és csatanással a villám a fába csapott és mind a három gyermeket a földre terítette. A villám oly szerencsétlenül érte őket, hogy egyik gyermek azonnal meghalt, a másik kettő pedig súlyosan megsebesült.

— **Fürdő szelvények használata.** A n. é. fürdőző közönségnek szives tudomásul szolgáljon, hogy a fürdőintézmény anyagi érdekeinek megóvása érdekében a bérletjegyek azon szelvényei, a melyek nem a fürdőpénztárnál lesznek leszakítva szintén érvényesek és fürdésre akadálytalanul jogosítanak, feltéve, hogy a szelvénynek bemutatója a fürdő alkalmazottai előtt személyesen ismert egyén és hogy az illető a magával hozott szelvényvel való fürdésre aggálytalanul jogosított és a szelvényt akár a közös gőz vagy kádfürdőben akár az, úszodában akár fürdeni; a fürdőpénztárnál fürdés előtt felülbélyegzésre személyesen bemutatja. Egyben szolgáljon az is — mihez tartás végett — szives tudomásul, hogy a fürdőpénztárnál váltható egyes fürdőjegyekért a pénzt — kivéve a pénztárosnőt — a fürdő személyzet egyetlen tagja sincsen jogosítva átvenni. A fürdő gondnok.

— **Ipari segéd munkások állami jutalomdijai** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparos mesterek figyelmébe hozza, hogy a hosszasan ugyanazon iparágban működő iparos segéd munkások részére az 1906. évben esedékes 4 drb 100—100 koronás állami ösztöndíj pályázat határidejét folyó évi június 1-ig meghosszabbítottuk. Felkéretnek tehát a mesterek, hogy a jutalomra érdemes segéd munkásaikat ez ideig okvetlenül terjesszék elő kamránkhoz, mert a később érkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Kolozsvár, 1906. május hó 10-én.

— **Megrendszabályozott kutyák.** Intéz-

kedés tétel, hogy a kutyákat nem szabad az utcákra szabadon kibocsátani, hanem azok kötve tartandók s pórázon az utcára is kivihetők. A kinek kutyáját az utcán szabadon megtalálják, annak gazdáját szigoruan megfogják büntetni.

— **Döntés előtt.** Mai számunk Dörge Közlönyének egy külön kiadását tartalmazza. Tisztelt olvasóinknak ajánljuk sorsjegyeiket ezen a szerencsétől különösen kedvelt bankházban beszerezni, mely központját május 1-én Kossuth Lajos-utcza 4. szám alá helyezte át. Egész Budapest ott vásárolja sorsjegyét, mert az ismert közmondás „Uj ház uj szerencse.“ Általános a vélemény, hogy a 18-ik sorsjáték nagy nyereményei a Dörge Frigyes bankház t. vevőinek jut osztályrészül. Csak aki azonnal rendel, számíthat még egy dörge féle szerencse szám megkaphatására.

— **Köszönetnyilvánítás** Folyó év márczius hó 1-én Székely-Kocsárd állomáson beosztva volt Szöllősi Brunzveig kocsi-rendező, szolgálatteljesítése közben, kocsi be- és kikapcsolása alkalmával kapott súlyos ütés következtében szörnyet halt. Vagyontalan hátramaradt özvegye s négy kiskoru, árvaságra jutott gyermeke nyomorának némi enyhítése céljából gyűjtést indítottam, mely az alább következők szerint elég szép eredményre vezetett. Állomásfőnökség Kolozsvár 65 K 8 f. Állomásfőnökség Nagy-Várad 35 K 53 f. Fűtőház főnökség Kolozsvár 10 K. Állomásfőnökség Tövis 10 K 58 f. Állomásfőnökség Kiskapus 16 K 40 f. Állomásfőnökség Segesvár 33 K 30 f. Állomásfőnökség Brassó 25 K 45 f. Fűtőház főnökség Brassó 33 K 40 f. Főbányahivatal Marosujvár 27 K. Szódagyár Marosujvár 54 K 40 f. Állomásfőnökség Maros-Vásárhely 11 K 70 f. Fűtőház főnökség Maros-Vásárhely 34 K 10 f. Állomásfőnökség Marosludas 15 K. Állomásfőnökség Aranyosgyéres 1 K 60 f. Osztálymérnökség Nagyenyed 3 K. Osztálymérnökség Segesvár 39 K 10 f. Osztálymérnökség Brassó 36 K. Osztálymérnökség Nagyvárad 7 K. Állomásfőnökség Marosujvár 7 K 30 f. Fűtőház főnökség Tövis 10 K. Állomásfőnökség Mezőtelegd 9 K 10 f. Állomásfőnökség Predeal 13 K. Állomásfőnökség Székelykocsárd 34 K 96 f. Székelyföldvár község 27 K. Összesen 560 korona. Fogadják a nemesszivü adakozók ezuton is az özvegy és a hátramaradott árvák nevében leghálásabb köszönetemet. Székely-Kocsárd, 1906. május hó 8-án. Donhoffer József, főellenőr. állomásfőnök.

— **Török A. és Társa Budapesten.** Ha körültekintünk a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítói között, önkénytelenül a Török cég tűnik fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztálysorsjegy főelárusító és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is csoda, mert e bankház a játzó közönség kezét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghódította. Azonkívül vevői hatalmas szerencséivel játszanak. Például e

bankház szerencsés vevői egyedül egy sorsjáték 6. osztályában a két legnagyobb főnyereményt és pedig a 600.000, 400.000 koronásat egy millió korona összegben nyerték, egy másikban pedig a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és számtalan egyéb nagy főnyereményt. Ugy, hogy rövid idő alatt 25 millió korona óriási összeget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Társa bankházát, melynek főüzlete Teréz-körut 46., fiókja Váci-körut 4, Múzeum-körut 11. alatt van, mindenkinek ajánljuk. A terv szerint az I. osztály huzása már szerdán és pénteken, e hónap 23-án és 25-én lesz. A sorsjegyek árai $\frac{1}{1} = 12$ kor., $\frac{1}{2} = 6$ kor., $\frac{1}{4} = 3$ kor., $\frac{1}{8} = 1$ kor. 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapesten.

— **A krónikus bronchial-hurut ellen** sikerült oly szert találni, amely a hurutos tüneteket gyorsan visszafojtja, az étvágyat előmozdítja és az elgyengült testet erősíti; ezen szer a „Sirolin-Roche“. Az orvosok által kipróbálva és ajánlva, kitűnő hatásánál fogva gyorsan ismertté és kedveltté vált, mivel még régi elhanyagolt bajoknál, ahol már semmiféle szer sem használt, kiválóan beválik. „Sirolin-Roche“. gyógytárakban kapható.

— **Állandó műkedvelői kiállítás.** Főuri körökben mozgalom indult meg egy jótékony célú állandó amateur kiállítás létesítése céljából. Az alkalmasszerű rövid tartalmu kiállítások által eddig elért eredmények igazolják a tervezett állandó kiállításnak a létjogosultságát. A kiállításon részt vehet a legszerényebb munkával is minden műkedvelő, annak tagja lehet minden magyar honpolgár. E kiállítások nemcsak serkentik a műkedvelők ambícióját, hanem cselekedetre is készítenek, miáltal azok fokozatos fejlődése sem maradhat el. A szervező bizottság felhívja mindazon műkedvelőket, akik a kréta, szén és tusrajz, az aquarell, olaj, porcellán és üvegfestészet, a szobrászat, a faégetési munkák, nemkülönb a kézi ügyességre valló egyéb munkák egyikével foglalkoznak, jelentsék be címüket Hohlfeld Lajos földbirtokos, mint a szervező bizottság elnökénél Budapest, Vas-utcza 15/a szám, aki a tervezett kiállítás iránt érdeklődőknek prospektust szívesen küld.

+ **Igaz magyar ipar!** Nemzeti történetünk örökké emlékezetes idejét és ennek parlamenti szereplőit egyedül a „szövetkezett ellenzék“ képviselőinek „képes lapjai vannak hivatva megörökíteni. Kapható: Füssy József könyv- és papirkereskedésében.

[] **Most jelent meg** egy zsebkiadás a Fráter Loránd és Béla összes dalainak ének- és zongorára csinos kötésben. „Fráter Notás Könyve“ cím alatt és ára 2 k. A Fráter-dalok közkedveltségét külön hangsúlyoznunk felesleges, hiszen az ő nótáitól dalos az ország. „A fonóbaszól a nóta“ „Őszi rózsá“, „Ütött kopott a hegedűm“,

Diszes vizsgalapok és jutalomkönyvek

nagyválasztékban kaphatók: **Füssy József könyv- és papirkereskedésében Tordán.**

„Néma, csendes holdvilágos éjszakan”, „Várlak, várlak, karom réssket”, „Ugy-e most már másnak mondod”, „Szár szálgyertyát, száz itere bort” stb. stb. dalokat vajon ki ne ösmerné? A Fráter Nótás Könyve bekötve, a legjobb famentés papírra nyomva, díszes címlappal jelent meg. Kapható: Füssy József könyv- és papírkereskedésében.

— Borviz. E czim alatt megjelent hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.
(+) **Az imádkozó ember.** Imádságok és elmélkedések. Az Istent kereső lélek gondolatai. Irta Nagy István harasztosi lelkipásztor. Torda. Nyom. Füssy József könyvnyomdájában. Ára kötve 1 frt. 50 krajczár. Egy 200 lapot tevő, magán használatra szánt, szerény igényű imádságos könyv, egy — úgy látszik — sok megpróbáltatáson keresztül ment oly lelkipásztor szívéből és tollából, ki mikor imádkozik is, olyan bus hurokat penget, a minőket pengetett valamikor Dávid, mikor legszebb zsoltárait írta! Ez az ember az életben sokat szenvedett s szinte bizonyosra vesszük, hogy Istennel való tusakodásának oka az életnek ama megrázó csapásaiban s keserű csalódásaiban van, a melyekből — előbb vagy utóbb — kijut bizonyára mindenkinek, de a melyeknek elhordozására egyformán nem minden lélek képes. Nagy István a legmélyebb érzésű emberek közé tartozik. Keserves panaszait Illyés hajdan a pusztába kiáltotta bele, Nagy István imádságaiban sirja ki és ez adja meg könyvének azt az erős, szinte megdöbbentő individualitását, mely azt minden előttünk ismeretes, hasonnemű műtől megkülönbözteti. S reánk ez a sajátosság mély benyomást tesz. A minap ugyanis egy katolikus író ama kifogásait olvasva, hogy a református lelkész imája inkább a szónok, mint református felekezet imája, magunk is gondolkozóba estünk, hogy vajjon igaz-e ez a vád s ha igen, mennyiben van helyén? Arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha bizonyos egyformaság, tegyük fel a sakramentumok kiszolgáltatásánál, nálunk is kétségenkívül üdvös volna: az imádságokban magunkat a formához mégis éppen protestáns elvek szerint annyira nem köthetjük, mint akár a katolikusok, akár a spiritisták eszelecszik. Itt repülni kell és szabad is a léleknek, hogy belemerülhessen az Örökkévaló megnyugvást szülő gondolataiba. E szempontból a Nagy István imádságai — szerintünk — igazán becsesek s a közönséges mindennapiaknak jóval felette állanak. Ha ez imádságokat olvassuk, akaratlanul is magunkba szállunk, megalázkodunk, kesergünk s a mélységből felfelé vágyunk Istenhez, a Megváltóhoz, ki kegyelmével egyedül vigasztalhat meg bennünket. Rézletekbe nem bocsátkozunk, itt csak annak az összbenyomásnak kívántunk kifejezést adni, melyet éreztünk, amikor ez imádságot átolvastuk. A legmelegebben ajánljuk úgy lelkészársaink, mint minden imádkozni szerető művelt ember figyelmébe.
1—0

× **A Kis Rajzoló** című könyv, mely elemi gyakorlatokon kívül még öt részben

jelent meg. Ezen rajzkönyv, mely német nyelven 2 év alatt 40.000 példányban kelt el és melynek franczia, olasz, cseh, lengyel, tót nyelvű kiadásai máris a legjobb eredményt érték el, épen most jelenik meg magyar nyelven is. Fentemlitett könyv célja a gyermekeknek nem csak érdekesítő és művelő foglalkoztatást nyújtani, hanem a művészi nevelés terén utmutatóul is szolgálni. A „Kis Rajzoló” legegyszerűbb, legelemibb gyakorlatoktól kezdve, mindég nehezebbé váló formában mutatja meg a gyermeknek azon módot, miként kell mindazon dolgokat, melyeket naponta maga körül lát, alapformájukban helyesen felfogni és írónnal a papírra vetni. Gyermekeink közül kevesen képesek madarat, kutyát, gombát, lámpát, leveses tálat, eggyssóval mindazon tárgyakat, melyek bennünket folyton környeznek, helyesen lerajzolni. A „Kis Rajzoló” azonban fokozatos módon megmutatja a gyermeknek az alap-, felfogási- és kiindulási pontot s néhány vonással a gyermekek és szülők örömeire megvan a rajz. A Wehrenfennig-féle rajzminták úgy gyermekek, mint felnőttek részére egyaránt ajánlhatók, főképen szülőknél és nevelőknek, hálás eszközöket nyújtanak arra nézve, hogy a gyermeket úgy iskolában, mint otthon és óvodákban kellemesen és tanulságosan foglalkoztassák. Mintáink nem irányulnak más célra, mint hogy a gyermekben szunnyadó rajzoló tehetséget felébresszék és a helyes irányba vezessék. Az e könyvből vett minták alapján a rajzok célszerű kidolgozásáról Ön is meggyőződhetik és e füzetke hathatós ajánlása biztossá teszi részére is a közönség háláját. Minden füzet külön kapható Füssy József könyvkereskedésében.

CSARNOK.

Munkára fel!

Irta: **Rácz Mihály.**

(A Bocskay ünnepélyen elszavalta Roska Sándor.)

Egy ezredéve mult el a mióta
A Kárpátok félkörbe nyúló alján
S a négy folyamnak áldott partjain —
Omló vérünkön új hazát szerezünk ...
Honnan jövének? Miért? Ezt kérdezik
A népek, kik között tanyát ütöttünk,
Kik közt nyelvünk, szokásunk idegen ...
Keletről jöttünk! honnan a nap indul,
A zugó Don tövénél ringott bölcsőnk! ...
Mi szél hajtott? Jó-e vagy balszerencse?
Én nem tudom; de sejtő lelkem érzi:
Szüksége volt ránk a Mindenhatónak!
— A magyarok hatalmas Istene
— Kit akkor még tüzképében imádtunk —
Vezérlett ki, hogy itt kovász legyünk,
Elernyed, petyhüdt nemzetek között; —
Hogy legyen népe itt, mely a keresztet,
A megváltásnak dicső jelvényét
Ég s föld között az összeköttetést —
Mégvédje a hitetlenek dühétől ...
A magyarok hatalmas Istene
Hozott ide, hogy ék legyünk a
Vonzás, taszítás küzdő harezá közt —
Mert másképp összeroppan a világ! ...
Mért tartott volna fenn jó Istenünk,
Oly sok viszály között — ha nem ezért! ?
Hány orjás nép világtipró hatalma
Lett semmivé? Nevük van meg csak a
Történelem beszédes lapjain; —
Mig mi, rokontalan maroknyi nemzet,
„Mégfogya bár, de törve nem” megáltunk
Nagy küldetésünk ránk szakadt sulyával
A félvilág ostromló árja közt!
Pedig hej! sokszor elhagytuk magunkat!
Pedig hej! sokszor elhagyott az Ur,

Mivel nem tudtuk önvérünk becsülni,
Rut pártviszályok lázas napjain ...
... Vad csorda-nép győzelmi hujjogása
Hányszor rikoltá tul halál hörgésünk!
... Ott a Sajó! partját tatár taposta,
Vizét magyar vér festette pirosra;
Ott van Mohács, hej a gyászos teren
Minden fűszál magyar sirján terem ...
... Krisztus egyszer halt meg a kereszten
S mi e keresztért százszor vérezünk!
... Ott van Világos! Nekünk gyász-sötét ...
Titánok jöttek ránk s mi elbukánk!
Észak, Kelet, Dél, Nyugot légy tanunk:
Mindent vesztenk! de a becsületet nem!
... Lőn csend, minő a sírok közt szokott,
Hideg, süket, kietlen éjszakan,
Midőn csak a halálmadár huhog ...
Mehalt! Mondották ellenségeink,
Isten se képes feltámasztani! ...
S már-már rázták, gördítették a koczkát,
Hogy szent örökségünk' prédára vessék ...
Megálljatok! hisz még ver a sziv s érez,
Lelketlenség az élt eltemetni! ...
... Felkeltünk újra! Oh minő élet volt
Mit elkezdünk! Sivár, bizonytalan,
Csak lánccsörgésünk figyelmeztett,
Hogy már tudunk — ha bár lassan is — járni
Sirunk szélén, mely még mindig reánk várt ...
Nem volt elég az! Ránk támadt az önvád:
Miért is tettünk mindent fel egy koczkára
A minket üldöző sors ellenében?
Pedig volt jósunk! volt Jeremiásunk,
Ki honszerelme lángoló tűznél
Jövöbe látott, óva kért esengett —
S midőn nem hallgatván rá megköveztük,
Borult lélekkel sirt sorsunk felett ...
... Ez önvád is felért a kinhalállal

Kardunk ketté tört, nem volt fegyverünk.
Ha lett volna se birjuk el — karunk
Lelankadtan sebektől vérzett!
De volt hitünk! meg volt a szent talizmán.
Meg volt a jog, melyre támaszkodánk!
Jog, mi az? Darab papir csupán,
— Riad a durva önkény ránk kevélyen —
Rongy volt előbb, széttépvé újra az ...
... S hallgatni kellett, szívünk forrt csupán.
Jog, hogy mi az? Szellem, mely él, terem,
Termékenyit! Ágyu nem rombol rajta;
Szurony, kard nem szurhatja, vágja össze,
Mert az Istenség bennünk élő része.
Vérünk kifolyhat: a jog élni fog! sőt
Minden csepp vér száz jogvédőt terem;
Elnyomhatják: véggyőzedelme biztos
S ha Spartakusz a jog nevében szól:
Te büszke Róma félve sápadsz el rá!

Megálljatok! Csend! Egy ember beszél!
Ki az? Oh! ismerünk áldott öreg,
Hazánk bölcse! — Most már por, hamu,
De lelked, érzem, itt lebek körülünk —
A jogra hivatkozva szólsz szeliden,
És az erőszak — nézzétek csak — enged ...
Anteusz szép regéje lőn valóság!
Mi visszadva újra önmagunknak,
Építeni kezdtük azt az ősi házat,
Mit a vihar szétvált, melyen belül
Hogy boldog légy: tőled függ nemzetem!
Hát fel munkára mind az, aki honfi!
Fel honleányok! Mily fenséges e czim!
Szent hivatástok lelkesíteni ott, hol
A férfi munka lankasztó hevében
Agyunk, szívünk, lelkünk csüggedni kezd!
Fel! tartson össze a nagy, a dicső cél,
Fel! fel! testvér mind a ki jó segítni,
Imádjá bármily nyelven istenét!
... Ha majd megépül s áll az ősi ház,
Avassuk a testvériség nevében
A szent szabadság biztos hajlékává
És álljon a hajlék mig nemzetünk él —
S nemzetünk éljen — mig ez a világ tart!

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FÜSSY JÓZSEF.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

25 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ- és ARANYMŰVES

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim elsőrendű és magyar gyárosok által gyártott és forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a legjobban, legmegbízhatóbban és legolcsóbban üzletemben.

Névnapi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst ezikkben, valamint hön gyártmányu ehinaezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásárlási körülményekre nagyrabecsült vevőim figyelmét különösen felhívom már azért is, mivel ezen ezikket közvetlen első kezekből szerzem be s így áruim utolérhetetlenek.

Valódi svájci-, arany-, ezüst-, nickel- és vasóráim fali-, inga- és ébresztőóráim elsőrendű minőségűek. Aranygyűrűk, függők, láncok, karpereczek, medailonok fémjelzéssel ellátva, 14 kárátos aranyból készültek a legdivatosabb kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.

A midőn még a double-arany név alatt forgalomba hozott árukat emlitem, figyelmeztetem vevőimet, ezen olcsó ezikknek fel ne üljenek, mert double-arany alatt aranyozott ezüst és közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.

Kiváló és rendkívüli árucikknek!

Elvem: valódi árut osekély haszonnal is árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár áldozatok árán is forgalomba hozni.

85 1-52

Tisztelettel

HERBST MOR

ékszerész és órás Torda, főter.

AKI JÓ ÓRÁKAT

(öt évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-tárgyakat, u. m.:

140

1-52

óra-lánczokat, arany gyűrűket, broche-tüket, fülbevalókat, karpereczeket stb.

venni óhajt, az forduljon bizalommal az általánosán jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műórás és ékszerész céghez

TORDÁN, Főter. (Nagy Miklós-féle ház.)

s hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van látva.

Figyelmeztetem a n. é. közönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba hozott tárgyaknak fel ne üljen.

TÖRÖK a szerencse KOVÁCSA!!

Felülmulhatatlan az a szerencse mely bankhá-zunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyeresémet, a legnagyobb **400.000** koronás főnyeresémet, továbbá 5 a **100.000**, 3 a **90.000**, 2 a **80.000**, 3 a **70.000**, 3 a **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000** 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeresémet jut. és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázselja az életet! Talán meglepi a férj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételé alatt egy főnyeresémmel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesor véletlen folytán a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy nagy nyeresémet jut.

Adám, Adél	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12105	Ottó, Melánia	21441
Adólar, Agnes	6814	Edo, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódón, Sarczisz	26000
Adólf, Agota	9007	Elok, Etel	19821	János, Judit	20983	Pál, Rezső	21200
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24207
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatolla	21619	Eudre, Frida	24252	Kálmán, Kati	28874	Richard, Pelagio	32716
Alfréd, Apollonia	24215	Ernö, Genovéva	24863	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29638	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Pirooska	37411
Ambrus, Berta	28891	Frigyos, Gabriella	34938	Kristóf, Klotild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornélia	38188	Samu, Rozsika	38233
Antal, Borbala	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38178	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	53691
Árpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84760
Árthur, Bella	41794	Géza, Hermína	51898	Lőrinc, Lenke	84788	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41938	Susztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theoderia	92778
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	126503
Balázs, Cornelia	84778	Gyula, Iduska	89219	Márton, Lina	101989	Tóbiás, Terus	123504
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufamia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123518	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5498	Leigmond, Luizeanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeresémet esetleg 1,000.000 korona,

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresémet 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeresémet.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsj. frt —75, vagy K. 1'50; 1/4 eredeti sorsj. frt 1'50 vagy 3 kor. 1/2 „ „ „ 3—, „ „ 6—; 1/1 „ „ „ 6— „ 12 kor.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó év május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak, és az I. osztály huzása már május hó 23-án kezdetét veszi.

TÖRÖK A. és Tsa

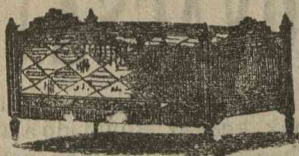
Sürgőnyosim: Török, Budapest. bankháza, BUDAPESTEN. Sürgőnyosim: Török, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháuk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.**

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésebb munkákat vagyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legújabb mintájú magyar stílusú munkát, a mely minden eddigi rendelőknek a legjobban tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabású

Épület és butor-asztalos munkát

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olcsó árban. Kisebb vagy nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgálok. Főelvem a jó munka és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelőim bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szíves pártfogását továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS.

Épület és butorasztales Tordán.

31 1-0

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Flókingintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesztéses kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében 10—65 évig terjedő időre 4½% alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámítol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó-számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapirokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapirokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Képviselet a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközül tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

10 1-52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB ÉS TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, divatos TULIPAN nyakkendők, női-, férfi- és gyermek czipőkben.

Mind kiváló hazai gyártmány!

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közönség tudomására hozni, hogy a Telek-utcában, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1 kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos árért kapható.

Tisztelettel
Szilágyi Leopold.

9 1-0

BORVIZ!!

A Boholti és M.-Solymosi forrás gyógy- és borvizét több orvosi szaktekintély vegyileg vizsgálta és azt természetes dus szénsavtartalmuknál fogva gyomor-, vészegénység-, gége-, hurut- és szervi bajoknál mint legjobb gyógyvizeket ajánlják.

Kellemes izűségűknél fogva borhoz, szörp-höz üdítő italul szolgál, valamint olcsóságánál fogva is a nagy fogyasztó közönség kedvencz ásványvizének bizonyult.

2 literes palaczkokban 24 filléryi árban kapható és 5 üveg rendelésnél házhoz szállítja a „Boholti gyógyforrás” vizének Marosujvár és vidéke egyedüli és kizárólagos képviselője:

Miklosy Gyula

kereskedő Marosujváron, Mikó-utca, község-ház 37 mellett. 1-6

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET,

gőzcseplőkészletekről, benzinmotorokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levelezim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

Gül Baba, Jánosvitéz, Koldus gróf
 stb. ujdonságok.
 Kották: zongora, czimbalom és hegedűre
 állandóan kaphatók:
Füssy József könyvkereskedésében
Tordán.

MOST JELENT MEG!
 az új

Vinczellérvkönyv

2-ik kiadás szemléltető rajzokkal.
 Irta: VADAY JÓZSEF,
 közs. isk. igazg. MAGYVÁRADON.
 A R A K Ö T V E 9 0 F I L L É R
 SZŐLŐBIRTOKOSOKNAK
 és
 MUNKÁSOKNAK
 NÉLKÜLÖZHETLEN
 T A N A C S A D O J A .

E könyvben az ojtvány és nem ojtvány-
 szőlő minden munkája le van írva és
 rajzokkal szemléltetve. Szakértők véle-
 ménye szerint **ÉRTELMESEBB, RÖVI-
 DEBB és GYAKORLATIASABB MÓDON**
MÉG SENKI SEM FOGLALTA ÖSSZE A
SZŐLŐMIVÉLÉS TUDOMÁNYÁT.
 Kapható! Kapható!
FÜSSY JÓZSEF
 könyv-, papir- és diszműárkereskedésében
TORDÁN, FŐTÉR

A közhasznú könyvtár számai.

Minden szám csak 12 fillér.

1. Szerelmi levelező férfiak és nők részére.
2. Illetlan mindenki számára.
3. Pohárköszöntő. (Hogyan szónokoljunk a fehér asztalnál.)
4. A kanári madár tenyésztése.
5. Pecsenyék és vadak készítése.
6. A női szépség ápolása.
7. Cyors segély. Orvosi tanácsadó.
8. Fogak, a kéz és a köröm ápolása és gyógykezelése.
9. Társasjátékok otthon és a szabadban.
10. Virágkertészet a szabadban és szobában.
11. Jóslás kártyából és kézből.
12. Soványító és hizlaló gyógymód.
13. A franczianégyes szabályai.
14. Az alsós szabályai.
15. Álomfejtés.
16. Gyermekbetegségek és azok gyógyítása.
17. Lawn-Tennis játék és azok szabályai.
18. Álmatlanság és annak gyógyítása.
19. Házi cukrászat.
20. Foot Ball játék és szabályai.
21. Hölgyek tanácsadója. (Minden piperecikk készítése.)
22. Idegesség és annak gyógyítása.
23. Testedzés. (Házi- és szertornászás.)
24. Németül egy óra alatt.
25. Aquarell festészet.
26. Az egészség fenntartása.
27. Francziául egy óra alatt.
28—29. Idegen szótár.
30. A jó modor.
31. Német helyesírás.
32. Magyar helyesírás.
33. Kinek milyen czimzés jár?
34. Angolul egy óra alatt.

35. A gyermek megóvás. (Fontos tudnivalók a gyermek nemi életéből.)
36. A házasság egészségétana.
37. Kis köszöntő versben és prózában gyermekeknek minden alkalomra.
38. Vidám és tréfás pohárköszöntések.
39. Körtáncok. (Valcer, polka, kék-vók, körmagyar, stb. stb.)
- 40—41. Tréfás műkedvelői előadások.
Minden kötetnek igen becses tartalma van. A czimboriték csinos nemzeti színnel ékeskedik.

Kapható:

FÜSSY JÓZSEF

(ezelőtt Harmath J.)

könyv- és papirkereskedésében
TORDÁN.

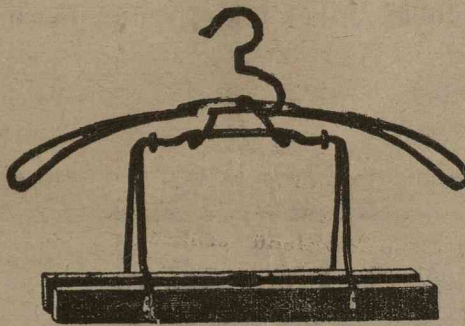
Minden füzet csak 12 fillér.

Gavallér embernek nélkülözhetlen!

Sok Pénzt!

megtakarít, a kí ruháját a

Diadal ruhatartón

tartja, mert a ruha nem gyűrődik, állandóan úgy áll, mintha vasalva volna. Egy fogásra többet lehet ráakasztani.

Kapható **Füssy József** könyvkereskedésében.

Minden városba elterjedve és oxélszerúséggé állmervo.

(—) **Megjelent** a „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára“ 1906-ik évre, új, dús, tárgyilagos, érdekes, változatos és értékes szakcikkekkel. Ára 1 korona.

Tartalom: A naptár és havi jegyzéklapokon kívül „Havi teendőink a szőlőben és a pinczében.“

Szőlőszet: Korai piros Veltelini. — Az olasz Rizlingről — A Mauer-féle dupla hármas kötés. (Ábrával.) — Cviguote félkarikás combművelet. (Ábrával.) — A válogatás fontossága. — Erdélyi szőlőművelés. — A szőlő levelezése. — A gyűrűzés. — A szőlő jövedelmének emelése. — Sodrony- vagy karóművelet. — A szőlő betegségei — Védekezés a tavaszi fagyok ellen.

Borászat: Mustnak a szőlőhéján való erjedése. — A törköly hatása a borra. — Szőlőaszalás. — Magas cukortartalmu borok erjedése. — A bor megítélése vegyi szempontból. — Melléktermékek nyerése — Uj borok lefejtése.

Különféle: Bachus köruton. — Petőfi mint borivó.

Hasznos tudnivalók: Ártalmas-e a rézgálicca permetezett szőlő? — A szőlő gyógyhatása. — A szőlőtörköly mint takarmány. — Szőlőkocsonya. — Az Othello borának kezelése. — A hordók óriása. — Hordótapasz. — Kedvezményes boritaladó. — Eljárás új hordókkal. — Gyakran szedegessük a lehulló gyümölcsöt. — Alma és körte betelelése.

Az egy korona ár előleges beküldése mellett megrendelhető szerzőnél: **Mauer János**, Kecskemét, vagy **Füssy József** könyvkereskedőnél Torda.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szereszm- és műszerkereskedése

TORDA, FŐTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szereszmok, szekertengelyek, hozzávaló vasak, láncok, épület és butorvasalások, kovácst- és sodronyszegek, szindelyszegekben stb. 2 1—52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1—52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Kiváló étel és Tiszta borok

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség b. tudomására, hogy a **MAROSUJVÁRI** ujjonnan átalakított

KINCSTÁRI VENDÉGLŐT, ÉTTERMET és KÁVÉHAZAT átvetttem s azt a modern jó ízlés és a legfokozottabb igényeknek is megfelelően rendeztem be.

KÉMYELMESEN BERENDEZETT SZÁLLODAI SZOBÁK mérsékelt árban a t. utazó közönségnek mindenkor rendelkezésre állanak.

Előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás !!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!

Szives pártfogást kér:
Klein Endre,
 vendéglős.

KANN és HELLER

11 1-52

Budapest, V. Váci-körút 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveször-szijak, kazán és gőzgépszerelvények, ruggyanta-árak, tömitő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagesővek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sűrű zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svajeci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomcsákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részére.

Szivattyuk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugar, lég- és gőszivattyuk, tüzi fecskendők.

Szőlő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kutfurószerszámok és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szerelvények és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálóok.

A Vermorel permetezők, a Dorn-féle törekrostok, a „Bunge“ sikazita „Maxim“ csavarós csigasorok, „Huhn“-féle üreges fém-tömitő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszij és „Mühlensohn“-féle pamut-hajtószij, „Steam-Proof“- tömitő anyagok, „Tovote“ sűrű zsiradék és a „Bajzath“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárúsítói.

12 1-52

CONRAD és TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és táviráda-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és acélgégyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRTARTÁS ÉS SZÁLLÍTÁS:

Általános műszaki cikkeit, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveször-szijakat, Ewart és Gall hajtó-lánczot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest- és mindenféle más tömitő anyagot; Gummi, kender-, len-, fém, szivó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vasznat; kőcz tör-lőkendőket és tisztító anyagot, fesszínert, vizállá-mutató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelési; kazán-, gőz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csövet; vízvezeték-, fürdő- és closett berendezéseket és vízvezeték felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczekenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerek-kenőcsöt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközöket, mint emelőjargányt, csigasort, csigákat, darut, lánczot és láncz-szemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecseket, minden néven nevezendő csavarokat és szegeket stb.

Szivattyut, fecskendőt, Extingueurt, ugymint gőz-, lég-, kézi-szivattyut, Injectort, tüzi fecskendőt, Miller és Haslam Extingueurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkeit: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaréz- és fém-szövetet, kenderheveder, serleg, csákány, zsákesatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszéket, trieur, tisztítógepeket, köszörüköveket, keféket stb.

Szőlő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kivánat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!